

Anžek Frlanžek v šoli

Jeseni je bil Anžek dopolnil šest let in so ga morali vpisati v šolo. Pa ga je mati tudi privedla tja in ga posadila v prvo klopi. Učitelj ga je vpisal v knjigo, a ko je vprašal po njem in ga je hotel videti, ni bilo Anžka nikoli nikjer.

»Kje si, Anžek?« je vprašal učitelj začuden in se je oziral krog in krog, da bi videl malega učenčka in si ga ogledal, kakor je treba.

»Tu sem,« je odgovoril droban glasek iz prve klopi. Učitelj je stopil bliže in se je zavzel. Zakaj zagledal je pod sabo čudnega pobiča, kakršnega še ni bil videl nikoli. Pač je stal pred njim pogumno na prstih, a je bil tako majhen, da njegova glava ni segala niti preko klopi.

»Joj,« je dejal učitelj. »Anžek, ti si še premajhen, da bi sedel v šolski klopi. Saj še izza nje ne vidiš, a kamoli, da bi držal roke na nji, kakor se spodobi. Boš že moral počakati do drugega leta, da dorasteš v pravega učenčka.«

In je izbrisal Anžka iz debele šolske knjige in Anžek je odšel žalosten iz šole. Saj bi bil tako rad postal učenček, da bi bil moder in pameten, kakor so vsi drugi šolarčki. Seveda ga je spotoma mati tolažila in mu obljubovala, da bo do drugega leta tako zrastel, da bo lahko sedel celo v zadnji klopi, kjer sede največji učenčki. A Anžek je molčal in ni verjel. Do drugega leta pač ne zraste kdo ve kaj prida, saj v šestih letih ni mogel zrasti niti toliko, da bi ga človek premeril s štirimi pedmi.

Ko je prišel domov, se je spazil v hlevček, kjer je gomazelo njegovih dvajset zajčkov. Stisnil se je v kot in si podprl glavo z rokami. Še zmenil se ni za zajce, ki so se prekopicivali preko njega in ga brcali, da je bilo veselje. Anžek je bil žalosten kakor še nikoli. V šolo ga ne marajo, v šoli bi bil pa Anžek tako rad, ker bi tam lahko postal najmodrejši človek. To pa ne postane nikoli, saj je majhen, joj, tako majhen, da ne bo za šolo niti tedaj, ko bo sto let star.

Anžek je bridko vzdihnil in si je rekel: »A nekam moram iti v šolo, ker sem dopolnil že šest let. Če letos ne grem, ne pojdem nikoli več. Ali naj se pričnem učiti kar tu pri zajčkih? A česa se bom naučil pri njih? Prekopicovatj se znam še lepše nego zajčki. Drugega pa ne znajo. Treba bo iti nekam drugam in nekam daleč. A kam?«

In je razmišljal dolgo uro in se je spomnil pravega. V goro pojde, daleč do belega skalovja. Tam gori živi v skritem brlogu lisica Kočemajka. Pravijo, da živi že tristo let in zna govoriti lepše nego vsi ljudje na vasi. Pa je učena, da bi šli lahko k nji v šolo vsi ljudje, še celo sam učitelj, ki je vendar najmodrejši v vasi.

Anžek se je domislil lisice Kočemajke, pa je že zdrvel iz hlevčka. V hiši si je privezal na hrbet hlebec kruha in je odšel. Nikomur še povedal ni, kam gre in kdaj se povrne. Na vso sapo je hitel preko polja, se spazil po ozki brvi čez gorski potok in smuknil v gozd, ki se je raztezal po visoki gori do belega skalovja, koder se je svetil večni sneg.

Steza se je vila strmo navkreber, a Anžek se ni upelhal prav nič. Hodil je po gozdu uro, dve uri, pa še ni prišel do lisičjega brloga. Visoko je že moral biti in zdelo se mu je, da zdaj pa zdaj zagleda pečine, pokrite s snegom. A gozd se ni hotel nikamor razmakniti, še celo gostejši je postajal, da Anžek ni videl drugega nego hoje in mecesne, ki so se tesno stiskali drug k drugemu in so bili pokriti s čudnimi lišaji.

Naenkrat pa je zalajalo pred njim in na stezo je skočila velika zver: bila je pes in ni bila pes, bila je lisica in ni bila lisica. Anžek jo je gledal in se je hipoma domislil: »To ni lisica, ki jo iščem. To je volkulja Repulja, a ta žre ljudi.«

Mraz ga je stresel in je že hotel pobegniti. A Repulja mu je zastavila pot, bevskala je vanj in mu kazala silne zobe. Pa Anžek ni vedel drugega, kakor

da je rekel prav pohlevno: »Saj te poznam — volkulja Repulja si. Prav nič ti ni treba lajati, ker te ne razumem. Volčjega jezika se nisem učil še v nobeni šoli. Če že hočeš, da grem s tabo, pa grem. Da ne boš brez potrebe bevskala.«

Sel je naprej po stezi; volkulja je trdo stopala za njim in ga gnala v goro. Prignala ga je do začrnelega skalovja, sredi katerega je zevala prostorna, črna lopa. Tu je imela volkulja gnezdo in tod so se pehalj in igrali njeni trije mladiči.

Volkulja ga je pehnila v lopo, da se je zakotalil med volčiče, ki so planili po njem in bi ga bili zgrizli, da so imeli zobe, a ti jim še niso bili zrastle. A tudi volkulja je zarohnela nad njimi in jim velela: »Pustite ga! Prignala sem ga domov, da ga lepo izpitamo. Ko bo velik, ga pa pojemo.«

No, Anžek ni razumel volčjega jezika, zato pa ni vedel, kaj ga čaka v volčji jami. Ker pa je prišel v goro radi tega, da se nauči kaj prida, se je hotel tudi potruditi, da se resnično česa nauči. Zato se je že prvi dan spoprijateljil z volčiči in se je prizadeval, da bi razumel njihovo govorico. Anžek je bil majhen, a je imel glavo in v nji pameti za tri druge. Zato pa je že čez tri dni razumel volčji jezik, da se je mogel z volčiči pogovarjati prav pametno.

Volkulja ga je pitala dan za dnev in mu prinašala najboljših jedi. Anžek je jedel in jedel, da je bilo veselje. A zredil se ni prav nič in zrastle ni niti za toliko, kolikor je za mezinčevim nohtom črnega. To pa je raztogotilo volkuljo, da je z zobmi bliskala.

»Medved ga plentaj!« je godla mladičem. »Krmim ga in ga pitam, a nebodigatreba je vedno manjši in vedno bolj suh. Že vidim, da za praznike ne bo za nas zrastle iz njega pečenka. Vrat mu zavijem in ga vržem vranam. Morda ga bodo obrale one. Mi pa si izpitamo poštenega zajca.«

Anžek je slišal hude volkuljine besede, pa ga je mraz stresel. A volčiči so skakali okrog matere in so jo prosili za Anžka. Radi so ga imeli, ker jim je vedno pripovedoval pripovedke in jih

je učil kratkočasnih iger. Volkulja je hudo stresala z repom, godrnjala čudne besede, a se je dala vendarle prepogovoriti.

»Naj bo,« je dejala naposled. »Še tri dni počakam. Če pa se v treh dneh ne pretegne za tri glave, ga resnično vržem vranam.«

Nevoljna je odšla iz lope. Volčiči so obstopili Anžka in mu govorili lepe besede, da bi ga potolažili. A Anžek je molčal in je premišljal, kako bi pobegnil. Saj je vedel, da ga volkulja vrže vranam, ki ga bodo obrale do kosti. V šestih letih ni zrastle niti za šest pedi, pa naj v treh dneh zraste za dobre tri pedi?

»Moram pobegniti,« si je dejal. »V goro sem prišel, da se česa naučim. Tu se nisem naučil drugega nego volčji jezik. Pa še ta nauk moram plačati s smrtjo.«

Prijazno se je pričel pogovarjati z volčiči in jim je rekel, da jih nauči nove igre, ki je tako kratkočasna, da nikoli tega. Natrgal si je ob skalji srebota, povezal volčiče drugega k drugemu za rep, a vse tri je privezal k skalji, da se še geniti niso mogli.

»Preneumni ste, volčiči, da bi hodil z vami k vaši materi v šolo,« jim je dejal. »Zato pa grem.«

Volčiči so žalostno lajali in cvilili za njim, saj so imeli Anžka res radi. No, Anžek se ni zmenil prav nič zanje, temveč se je bunjal lope skril v grmovje, ker se je bal volkulje. Previdno je šel naprej, skakal od grma do grma in

oprezno poslušal in gledal. A volkulje ni srečal nikjer.

Že je prišel do navpičnih pečin in je že zagledal prostrano snežišče, ki se je tik nad njim svetilo v sončnih žarkih. Anžek se je globoko oddahnil, saj je vedel, da je zdaj srečno ubežal volkulji in je blizu lisice Kočemajke, ki ima tód nekje svoje domovanje. A Anžek je tudi videl, da je sonce zdrknilo za visoke snežnike in je tema pričela legati na gore. Zaskrbelo ga je, kam pojde čez noč, da ubeži silnemu mrazu, ki ponoči strupeno grize na gorah.

A ni dolgo razmišljal, temveč je lepo zalajal v volčjem jeziku: »Hiv-hov, lisica Kočemajka! Volčič sem, dolg velike palce tri, pa te našenem, lisica ti!«

Srdito je zabevsknilo izpod skale. Še preden se je Anžek zavedel, se je zaprašila iz skritega brloga lisica, dolga in košata, da nikoli tega. A se je ustavila hipoma in je strmela v človečka, ki je stal pred njo in se ji prav prijazno smejal.

»Dober večer, teta Kočemajka,« jo je pozdravil Anžek. »Ne jezite se, da sem vas potegnil. Nisem vedel za vaše domovanje. Pa sem zalajal po volčje, da sem vas izvil iz brloga.«

»Pa kaj hočeš od mene?« ga je zavrnila lisica. »Pazi se, pobič! Moji zobje so precej nabrušeni.«

»I, v šolo prihajam k vam,« je odgovoril Anžek. »V dolini pripovedujejo lepe reči o vaši modrosti. Pa bi se jih rad naučil. Saj nočem, da bi me učili zastonj. Pošteno vam bom služil in pazil na vaše lisičke in lisjakce, če jih kaj imate.«

Lisica Kočemajka ga je gledala prekanjeno in je molčala. »No, pa naj bo, ker si ti,« je rekla naposled. »Pa kdo si ti, ki si tako majhen?«

A Anžek je bil pretkano zvit in se je domislil, da ga bo volkulja Repulja iskala povsod in povpraševala po ubeglem Anžku. Zato se je potuhnil in se zlagal: »Frlanžek sem in sem doma onstran gorá. Prav pohleven pobič sem. Samo to bi rad, da bi se naučil kaj prav pametnega.«

»Hm,« je rekla lisica Kočemajka in mu je verjela. Potisnila ga je v brlog,

kjer je bilo tako temno, da se ni videlo prav ničesar, niti lisičk in lisjakcev, ki so se stiskali nekje v kotu in glasno smrčali. Anžek Frlanžek se je naslonil na vlažno steno. Poslušal je lisico, ki mu je na široko razkladala, kakšna je njena šola in česa vsega se bo moral učiti pri njej. Bila je gostobesedna in še opazila ni, da se je človeček že zleknil po trdih tleh in je že davno zaspal.

Ko pa ga je naposled natanko pogledala, je videla, da govori gluhim stenam. — »Zaspal je,« je zagodrnjala. »No, pa naj spi. Vesela sem, da se je zatekel k meni. Dobrega varuha bom imela zdaj doma in bom brez skrbi hodila v dolino kupovat pitane piščančke. Pa tudi Frlanžka bom dobro vzgajala v svoji šoli, da se mi ga ne bo treba sramovati.«

Prihuljeno se je splazila iz brloga in je zbežala v črno noč. Trikrat se je ponoči vrnila domov, in ko so se lisičke in lisjakci zjutraj prebudili, so se razveselili na vso moč. Zakaj mamka jim je bila ponoči prinesla dve tolsti kokoši, rejenega petelina in debelušnega zajčka, ki jih je bila zaklala kdove kje. Veselo so se mastili navsezgodaj. Anžka Frlanžka pa še pogledali niso.

Ko so se nagostili, jih je mati zapolnila pred brlog, da se poigrajo v soncu. Anžka Frlanžka pa je pričela učiti lisičjega jezika. To pa ni bilo prav nič težko, ker je lisičji jezik strašno podoben volčjemu, tega pa se je bil Anžek Frlanžek naučil pri volčičih. Še dve uri nista minili, pa je že govoril z lisico, kakor da je njegova mamka.

Za kosilo ga je lisica napodila v gozd, da se nazoblje močnic in črnic. Seveda, od vsega tega ni bil kdove kako sit. Zato pa je bil hud na lisico, ki mu ne privoščijo boljšega kosila. Pa je potrpel, ker je upal, da se pri lisiči vendarle nauči veliko več, nego bi se naučil v vaški šoli. Lačen se je vrnil do brloga, tam pa je videl lisico, ki je sedela na trati, krog nje pa so čepeli lisičke in lisjakci.

»O pravem času si prišel,« je rekla. »Pravkar pričnem šolo. Vsedi se kraj mojih otročičkov!«

(Konec prihodnjič.)